

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Психіатрія, наркологія
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра нейрохірургії та неврології з курсами психіатрії, наркології, медичної психології, професійних хвороб
Розробник(и)	Мудренко Ірина Григорівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 2 кред. ЄКТС, 60 год. Для денної форми навчання 46 год. становить контактна робота з викладачем (6 год. лекцій, 40 год. практичних занять), 14 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Медицина"
Передумови для вивчення дисципліни	"Крок-1", Нормальна фізіологія, Загальна та соціальна психологія, Анатомія людини, Патоморфологія, Медична соціологія. Методи соціальних досліджень, Біологічна та біоорганічна хімія, Пропедевтика внутрішньої медицини, Пропедевтика педіатрії, Медична психологія, Латинська мова та медична термінологія, Патофізіологія, Фармакологія, Основи психічного здоров'я, Статистичний аналіз, статистика в медицині, Охорона праці у галузі, Мікробіологія, вірусологія та імунологія, Медична біологія, Медична хімія
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Головною метою навчальної дисципліни є досягнення студентами сучасних знань та професійних вмінь з психіатрії та наркології та вмінь з методології постановки діагнозу психічного захворювання, вибору тактики лікування, надання термінової допомоги при

невідкладних станах у психіатрії та наркології, розв'язання складних задач в сфері охорони здоров'я, проведення дослідницької та інноваційної діяльності відповідно до принципів біоетики та академічної доброчесності.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні питання психіатрії та наркології та загальна психопатологія

Тема 1 Предмет та завдання психіатрії та наркології, історія розвитку. Організація допомоги хворим із психічними порушеннями. Предмет і завдання психіатрії та наркології, їх місце серед інших медичних дисциплін. Загальна психопатологія.

Класифікація розладів психіки та поведінки за МКХ - 10. Організація надання психіатричної та наркологічної допомоги в Україні (існуючі пакети за програмою медичних гарантій в НСЗУ). Принципи терапії, профілактики та реабілітації психічних розладів. Вивчення основ законодавства в сфері охорони здоров'я, зокрема основних засад ЗУ "Про психіатричну допомогу". Порушення відчуттів: гіперестезії, гіпестезії, анестезії, сенестопатії. Порушення сприймань: ілюзії (афективні, вербальні, парейдолічні). Психосенсорні розлади: дереалізація, деперсоналізація, метаморфопсії. Галюцинації: зорові, слухові, нюхові, тактильні та ін.; прості та складні; справжні та псевдогалюцинації. Імперативні, коментуючі та нейтральні. Галюціноз. Гіпнагогічні та гіпнопомпичні галюцинації. Психофізіологічні основи розладів відчуттів, сприймань та уявлень. Способи виявлення. Вікові особливості.

Тема 2 Порушення мислення та інтелекту. Порушення емоцій. Порушення ефекторної сфери.

Порушення мислення та інтелекту. Види марення, визначення. Механізми утворення марення. Основні маревні синдроми (паранояльний, параноїдний, парафренний). Складові інтелекту, ступені інтелектуального недорозвитку. Порушення емоцій. Порушення ефекторної сфери. Основні психопатологічні синдроми. Оволодіння методикою патопсихологічної діагностики афективних розладів та порушень ефекторної сфери (гіперпрозексія, гіпопрозексія, парабулії). Ознайомлення з методами клініко-психопатологічного та психометричного дослідження сфери мислення, інтелекту, емоцій, волі: методики узагальнення та виключення предметів, асоціацій, сюжетної розповіді для діагностики розладів мислення; тест Векслера для діагностики рівня інтелектуального розвитку; тест Баса-Даркі для діагностики рівня агресії, шкали Гамільтона, Цунга, Бека для діагностики депресії; тести для визначення рівня суїцидального ризику).

Тема 3 Порушення свідомості та самосвідомості. Психопатологічні синдроми. Підсумковий модульний контроль.

Критерії ясної свідомості по К. Ясперсу. Продуктивні (делірій, онейроїд, аменція, сутінковий розлад свідомості) та непродуктивні (оглушення, сопор, кома) розлади свідомості в медичній практиці. Основні психопатологічні синдроми (синдром психічного автоматизму, органічний амнестичний синдром, афективні синдроми, синдроми галюцинозу, маревні синдроми, синдроми потьмареної свідомості, неврозоподібний, психопатоподібний, судомний). Курація пацієнтів з розладами психіки та поведінки у відділенні, опанування методикою написання історії хвороби психіатричного хворого. Підсумковий модульний контроль знань (тестування).

Модуль 2. Спеціальна (нозологічна) психіатрія

Тема 4 Загальна характеристика органічних (включаючи симптоматичні) психічних розладів.

Загальна характеристика органічних (включаючи симптоматичні) психічних розладів. Соматогенні психічні розлади (психічні порушення у хворих при соматичних та ендокринних захворюваннях; при ушкодженні судин головного мозку). Екзогенії (психічні порушення при інфекційних захворюваннях; при черепномозкових травмах; при інтоксикаціях; внаслідок екологічно несприятливих впливів). Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування органічних (включно симптоматичних) психічних розладів з позиції доказової медицини.

Тема 5 Медичні та соціальні проблеми вживання психоактивних речовин.

Медичні та соціальні проблеми вживання психоактивних речовин. Правові питання наркології. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю. Синдром відміни, алкогольні психози (алкогольний делірій, алкогольна енцефалопатія). Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання психоактивних речовин. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання речовин, які не внесені в державний перелік наркотиків. Синдром залежності, синдром відміни (клініка, методи діагностики станів наркотичного сп'яніння, принципи лікування наркотичної залежності з позиції доказової медицини). Ознайомлення з роботою кабінету (сайту) та методикою замісної підтримувальної терапії (ЗПТ), кабінетом зменшення шкоди від ін'єкційного вживання психоактивних речовин. Питання психопрофілактики наркоманій серед населення.

Тема 6 Загальна характеристика психогенних захворювань. Невротичні та соматоформні розлади. Реактивні психози.

Невротичні, пов'язані зі стресом та соматоформні розлади. Неврастенія: клініка, діагностика, лікування з позиції доказової медицини. Конверсійні (диссоціативні) розлади: клініка, діагностика, лікування на засадах доказової медицини. Обсесивно-компульсивний розлад: клініка, діагностика, лікування з позиції доказової медицини. Іпохондричні розлади, соматоформна вегетативна дисфункція (клініка, діагностика, лікування на засадах доказової медицини). Реактивні психози. Загальна характеристика. Афективно-шокові реакції. Гострі та затяжні реактивні психози, загальні клінічні ознаки, критерії Ясперса. Реактивна депресія, реактивний параноїд, індукований параноїдний психоз, марення глухуватих, затяжний реактивний ступор. Вікові особливості, наслідки. Терапія реактивних психозів, їх експертиза, профілактика, реабілітація. Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР). Визначення поняття. Причини ПТСР. Клінічні особливості: емоційна відчуженість, заціпеніння почуттів і уникнення стимулів, що могли б викликати спогади про травму. Вегетативні розлади. Порушення соціального функціонування. Тенденції суїцидальні та до зловживання психоактивними речовинами. Профілактика та лікування на засадах доказової медицини. Методики кризового консультування, першої психологічної допомоги в умовах бойових дій, жертвам насильства, вимушеним переселенцям, потерпілим від стихійних лих та техногенних катастроф.

Тема 7 Шизофренія, шизотипові та маревні розлади. Афективні розлади. Епілепсія Визначення шизофренії. Питання етіопатогенезу, діагностики (патопсихологічна діагностика специфічних розладів мислення). Форми шизофренії (проста, параноїдна, кататонічна, гебефренічна). Типи перебігу шизофренії. Основні клінічні прояви (позитивні, негативні та афективні симптоми). Фармакологічні, психотерапевтичні та біологічні методи лікування на засадах доказової медицини. Медико-соціальна та психологічна реабілітація пацієнтів з шизофренією. Шизотипні та маревні розлади. Шизоафективні розлади. Сучасні уявлення про генезис, розповсюдженість. Клінічна симптоматика. Лікування шизоафективних розладів з позиції доказової медицини. Медико-соціальна та психологічна реабілітація пацієнтів. Трудова та судово-психіатрична експертиза пацієнтів з шизофренією, шизотиповими та маячними розладами. БАР (біполярний афективний розлад). Клінічні прояви маніакальної та депресивної фаз. Інтермісія. Циклотимія. Гіпоманії. Субдепресії. Особливості нагляду за хворими у стані депресії. Принципи профілактики й терапії афективних психозів на засадах доказової медицини. Проблеми експертизи та медико-соціальної реабілітації хворих на афективні психічні порушення. Маскована депресія, її соматовегетативні та психопатологічні ознаки. Визначення епілепсії, її поширеність.
Тема 8 Психічні розлади, що починаються в дитячому віці. Психопатії та патохарактерологічний розвиток особистості. Порушення психологічного розвитку. Ранній дитячий аутизм. Дитяча шизофренія. Визначення поняття олігофренія. Етіологія та патогенетичні механізми формування розумової відсталості. Класифікація олігофренії. Ступені та клінічні форми олігофренії: легка розумова відсталість (дебільність), помірна та важка розумова відсталість (імбецильність), глибока розумова відсталість (ідіотія). Сомато-неврологічні симптоми. Принципи лікування на засадах доказової медицини, медико-педагогічна корекція. Соціально-трудова реабілітація. Межова розумова відсталість та психофізичний інфантізм. Принципи корекції, реабілітації та експертизи. Трудова, судово-психіатрична експертиза осіб з розумовою відсталістю. Класифікація психопатій. Розлади особистості у дорослому віці (F60): параноїдний розлад особистості; шизоїдний розлад особистості; дисоціальний розлад особистості; емоційно – нестійкий розлад особистості; істеричний розлад особистості; тривожний розлад особистості; узагальнений розлад особистості; змішані та інші розлади особистості. Питання етіопатогенезу, діагностики, клініки, лікування з позиції доказової медицини, диференційної діагностики. Визначення поняття “синдром дефіциту уваги з гіперактивністю”. Клінічні прояви. Розлади соціальної поведінки у взаємозв’язку із соціо-культуральними факторами. Діагностика та диференційна діагностика. ДА (ранній дитячий аутизм): клініка, діагностика, лікування на засадах доказової медицини. Особливості дитячої шизофренії. Логопедична корекція, нейропсихологічна реабілітація.
Тема 9 Захист історії хвороби. Виконання тестових завдань. Навчальна історія хвороби, що базується на клінічній історії хворих з оформленням даних обстеження та додаткових методів дослідження, з метою встановлення та обґрунтування діагнозу і призначення схеми лікування. Тестування.
Тема 10 Виконання практичних навичок та маніпуляцій. Диференційований залік. Виконання переліку практичних навичок та маніпуляцій. Диференційований залік.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Вміти збирати медичну інформацію про пацієнта з розладами психіки та поведінки і аналізувати клінічні дані.
PH2	Визначати необхідний перелік додаткових обстежень (патопсихологічне, лабораторних та інструментальних досліджень) та проводити оцінювання їх результатів.
PH3	Встановлювати попередній діагноз психічного захворювання.
PH4	Встановити остаточний клінічний діагноз психічного захворювання.
PH5	Визначати необхідний режим праці, відпочинку пацієнтам з розладами психіки та поведінки.
PH6	Визначати принцип та характер лікування психічних захворювань та виконувати медичні маніпуляції.
PH7	Розв'язувати проблеми психічного здоров'я у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
PH8	Визначати характер харчування при лікуванні розладів психіки та поведінки. Надавати рекомендації з раціонального працевлаштування особам з психічними захворюваннями.
PH9	Діагностувати невідкладні стани при психічних та наркологічних захворюваннях, визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, проводити лікувально-евакуаційні заходи.
PH10	Надавати екстренну медичну допомогу пацієнтам з розладами психіки та поведінки.
PH11	Вміти проводити експертизу працездатності осіб з розладами психіки та поведінки.
PH12	Відшуковувати необхідну інформацію з різних джерел та застосовувати її у професійній діяльності.
PH13	Проводити санітарнопросвітницьку та психопрофілактичну роботу серед населення.
PH14	Використовувати набуті знання та розв'язувати складні задачі в сфері психічного здоров'я пацієнта у складі мультидисциплінарних команд (психіатр, психолог, соціальний працівник, медична сестра).

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 222 Медицина:

PP1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати найбільш вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
-----	---

ПР2	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4).
ПР3	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 4, пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПР4	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики), дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2).
ПР5	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПР6	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, що базуються на засадах доказової медицини, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПР7	Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні хворих на захворювання (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР8	Визначати необхідну дієту при лікуванні хворих на захворювання (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПР11	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем, що базуються на засадах доказової медицини.
ПР12	Надавати екстрену медичну допомогу, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми, що базуються на засадах доказової медицини.
ПР15	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги в умовах обмеженого часу, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3).
ПР16	Планувати та втілювати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
ПР18	Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
ПР19	Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

7. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних компетентностей

Програмні компетентності, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:
Для спеціальності 222 Медицина:

8. Види навчальних занять

Тема 1. Предмет та завдання психіатрії та наркології, історія розвитку. Організація допомоги хворим із психічними порушеннями. Предмет і завдання психіатрії та наркології, їх місце серед інших медичних дисциплін. Загальна психопатологія.

Пр1 "Предмет та завдання психіатрії та наркології, історія розвитку. Організація допомоги хворим із психічними порушеннями." (денна)

Класифікація розладів психіки та поведінки за МКХ - 10. Організація надання психіатричної та наркологічної допомоги в Україні (існуючі пакети за програмою медичних гарантій в НСЗУ). Принципи терапії, профілактики та реабілітації психічних розладів. Вивчення основ законодавства в сфері охорони здоров'я, зокрема основних засад ЗУ "Про психіатричну допомогу". Робота у симуляційному класі (розв'язання ситуативних задач, щодо прорядку добровільної та примусової госпіталізації пацієнтів при психозах, суїцидальній, гетероагресивній поведінці).

Пр2 "Розлади сприйняття та відчуття. Розлади пам'яті." (денна)

Розлади відчуття і сприймання є специфічними при психічних і деяких неврологічних і соматичних захворюваннях, тому їх виявлення має високу діагностичну інформативність. Пам'ять та увага відіграють суттєву пізнавальну функцію в людини, а їх розлади свідчать як про функціональні, так і переважно про органічні ураження головного мозку внаслідок дії інтоксикацій, травм головного мозку та судинних захворюваннях, тому своєчасне виявлення патології пам'яті і уваги мають важливе диференціально-діагностичне значення. Робота у симуляційному класі (розв'язання ситуативних задач, дослідження пізнавальної сфери людини за допомогою психодіагностичних методик).

Тема 2. Порушення мислення та інтелекту. Порушення емоцій. Порушення ефекторної сфери.

Пр3 "Порушення мислення та інтелекту." (денна)

Порушення мислення та інтелекту. Види марення, визначення. Механізми утворення марення. Основні маревні синдроми (паранояльний, параноїдний, парафренний). Складові інтелекту, ступені інтелектуального недорозвитку. Оволодіння методиками патопсихологічної діагностики розладів мислення та інтелекту. Віртуальна симуляція (демонстрація тематичних хворих, самодіагностика сфери мислення та інтелекту).

Пр4 "Порушення емоцій. Порушення ефекторної сфери." (денна)

Порушення емоцій. Порушення ефекторної сфери. Основні психопатологічні синдроми. Оволодіння методикою патопсихологічної діагностики афективних розладів та порушень ефекторної сфери (гіперпрозексія, гіпопрозексія, парабулії). Робота із застосуванням психодіагностичних методик (шкала Гамільтона, Бека, HADS, Цунга, тест Векслера, шкали діагностики суїцидального ризику).

Тема 3. Порушення свідомості та самосвідомості. Психопатологічні синдроми. Підсумковий модульний контроль.

Пр5 "Порушення свідомості та самосвідомості." (денна)

Критерії ясної свідомості по К. Ясперсу. Продуктивні (делірій, онейроїд, аменція, сутінковий розлад свідомості) та непродуктивні (оглушення, сопор, кома) розлади свідомості в медичній практиці. Віртуальна симуляція (демонстрація тематичних відео та/або тематичних хворих, розв'язання клінічних задач).

Пр6 "Основні психопатологічні синдроми в психіатрії. Проміжний модульний контроль" (денна)

Основні психопатологічні синдроми (синдром психічного автоматизму, органічний амнестичний синдром, афективні синдроми, синдроми галюцинозу, маревні синдроми, синдроми потьмареної свідомості, неврозоподібний, психопатоподібний, судомний). Курація пацієнтів з розладами психіки та поведінки у відділенні, опанування методикою написання історії хвороби психіатричного хворого. Підсумковий модульний контроль знань (тестування).

Тема 4. Загальна характеристика органічних (включаючи симптоматичні) психічних розладів.

Лк1 "Психічні порушення при екзогенних ураженнях головного мозку. Психічні порушення при судинних ураженнях головного мозку. Медичні та соціальні проблеми вживання психоактивних речовин." (денна)

Загальна характеристика органічних (включаючи симптоматичні) психічних розладів. Соматогенні психічні розлади (психічні порушення у хворих при соматичних та ендокринних захворюваннях; при ушкодженні судин головного мозку). Екзогенії (психічні порушення при інфекційних захворюваннях; при черепномозкових травмах; при інтоксикаціях; внаслідок екологічно несприятливих впливів). Правові питання наркології. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання психоактивних речовин. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання речовин, які не внесені в державний перелік наркотиків. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр7 "Загальна характеристика органічних (включаючи симптоматичні) психічних розладів."" (денна)

Соматогенні психічні розлади. Психічні порушення у хворих при соматичних та ендокринних захворюваннях. Психічні порушення при ушкодженні судин головного мозку. Екзогенії. Психічні порушення при інфекційних ураженнях. Психічні порушення при черепно-мозкових травмах. Психічні порушення при інтоксикаціях. Психічні порушення внаслідок екологічно несприятливих впливів. Психічні порушення у похилому та старечому віці. Віртуальна симуляція (демонстрація тематичних відео та/або тематичних хворих, розв'язання клінічних задач). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень робота в профільному відділенні з хворими.

Тема 5. Медичні та соціальні проблеми вживання психоактивних речовин.

Пр8 "Медичні та соціальні проблеми вживання психоактивних речовин.Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю." (денна)

Медичні та соціальні проблеми вживання психоактивних речовин. Правові питання наркології. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю. Синдром відміни, алкогольні психози (алкогольний делірій, алкогольна енцефалопатія). Віртуальна симуляція (демонстрація тематичних відео та/або тематичних хворих, розв'язання клінічних задач). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень робота в профільному відділенні з хворими.

Пр9 "Медичні та соціальні проблеми вживання психоактивних речовин. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання психоактивних речовин." (денна)

Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання психоактивних речовин. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання речовин, які не внесені в державний перелік наркотиків. Синдром залежності, синдром відміни (клініка, методи діагностики станів наркотичного сп'яніння, принципи лікування наркотичної залежності). Ознайомлення з роботою кабінету (сайту) та методикою замісної підтримувальної терапії (ЗПТ), кабінетом зменшення шкоди від ін'єкційного вживання психоактивних речовин. Питання психопрофілактики наркоманій серед населення. Віртуальна симуляція (демонстрація тематичних відео та/або тематичних хворих, розв'язання клінічних задач). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень робота в профільному відділенні з хворими.

Тема 6. Загальна характеристика психогенних захворювань. Невротичні та соматоформні розлади. Реактивні психози.

Пр10 "Загальна характеристика психогенних захворювань. Невротичні та соматоформні розлади." (денна)

Невротичні, пов'язані зі стресом та соматоформні розлади. Неврастенія: клініка, діагностика, лікування. Конверсійні (диссоціативні) розлади: клініка, діагностика, лікування. Обсесивно-компульсивний розлад: клініка, діагностика, лікування. Іпохондричні розлади, соматоформна вегетативна дисфункція (клініка, діагностика, лікування). Віртуальна симуляція (демонстрація тематичних відео та/або тематичних хворих, розв'язання клінічних задач). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень робота в профільному відділенні з хворими.

Пр11 "Реактивні психози." (денна)

Реактивні психози. Загальна характеристика. Афективно-шокові реакції. Гострі та затяжні реактивні психози, загальні клінічні ознаки, критерії Ясперса. Реактивна депресія, реактивний параноїд, індукований параноїдний психоз, марення глухуватих, затяжний реактивний ступор. Вікові особливості, наслідки. Терапія реактивних психозів, їх експертиза, профілактика, реабілітація. Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР). Визначення поняття. Причини ПТСР. Клінічні особливості: емоційна відчуженість, заціпеніння почуттів і уникнення стимулів, що могли б викликати спогади про травму. Вегетативні розлади. Порушення соціального функціонування. Тенденції суїцидальні та до зловживання психоактивними речовинами. Профілактика та лікування. Робота у симуляційному класі (опанування методикою кризового консультування, першої психологічної допомоги в умовах бойових дій, жертвам насильства, вимушеним переселенцям, потерпілим від стихійних лих та техногенних катастроф). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень робота в профільному відділенні з хворими.

Тема 7. Шизофренія, шизотипові та маревні розлади. Афективні розлади. Епілесія

Лк2 "Шизофренія. Афективні розлади." (денна)

Шизофренія. Основні гіпотези патогенезу. Клінічні форми та типи перебігу. Загальні принципи лікування шизофренії. Афективні розлади. Маскована депресія. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Лк3 "Лк3 Епілепсія." (денна)

Епілепсія. Етіологія та патогенез. Класифікація. Епілептичні психози. Зміни особистості у хворих на епілепсію. Питання діагностики, клініки, лікування. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр12 "Шизофренія. Шизотипові та маревні розлади." (денна)

Визначення шизофренії. Питання етіопатогенезу, діагностики (патопсихологічна діагностика специфічних розладів мислення). Форми шизофренії (проста, параноїдна, кататонічна, гебефренічна). Типи перебігу шизофренії. Основні клінічні прояви (позитивні, негативні та афективні симптоми). Фармакологічні, психотерапевтичні та біологічні методи лікування. Медико-соціальна та психологічна реабілітація пацієнтів з шизофренією. Віртуальна симуляція (демонстрація тематичних відео та/або тематичних хворих в профільному відділенні, розв'язання клінічних задач). Шизотипові та маревні розлади. Умови виникнення, сприятливі фактори, клінічні симптоми, лікування, кінцевий стан. Індукований маревний розлад. Шизоафективні розлади. Сучасні уявлення про генезис, розповсюдженість. Клінічна симптоматика. Лікування шизоафективних розладів. Медико-соціальна та психологічна реабілітація пацієнтів. Віртуальна симуляція (демонстрація тематичних відео та/або тематичних хворих в профільному відділенні за відсутності карантинних обмежень, розв'язання клінічних задач).

Пр13 "Афективні розлади. Біполярний афективний розлад, масковані депресії." (денна)

Визначення поняття, поширеність. БАР (біполярний афективний розлад). Клінічні прояви маніакальної та депресивної фаз. Інтермісія. Варіанти перебігу. Сомато-вегетативні еквіваленти ендогенної депресії, триада Протопопова. Циклотимія. Гіпоманії. Субдепресії. Протирецидивна терапія при БАР. Немедикаментозні методи лікування депресивних розладів. Маскована депресія, її соматовегетативні та психопатологічні ознаки. Питання етіопатогенезу, діагностики, клініки, лікування, диференційна діагностика. Робота у симуляційному класі (опанування психодіагностики депресій та суїцидального ризику, демонстрація тематичних відео). За відсутності карантинних обмежень клінічний розбір тематичних хворих в профільному відділенні лікувального закладу.

Пр14 "Епілепсія." (денна)

Визначення епілепсії, її поширеність. Поняття про епілептичну реакцію, симптоматичну епілепсію, епілептичну хворобу. Етіологія та патогенез епілепсії. Поняття про епілептичне та епілептогенне вогнище. Первинна (генуїнна) та вторинна (симтоматична) епілепсія, особливості її виникнення та перебіг. Поняття про епілептичні реакції та епілептиформний синдром. Класифікація епілепсії: генералізована та фокальна (локальна, парціальна). Класифікація епілептичних пароксизмів. Прості парціальні припадки (без порушення свідомості): моторні, сенсорні, із вегето-вісцеральними проявами, із порушенням психічних функцій (дисфазичні, дисмнезичні, із порушенням мислення, афективні, з ілюзіями, із складними галюцинаціями). Комплексні парціальні припадки (із порушенням свідомості). Генералізовані припадки (абсанси, міоклонічні, клонічні, тонічні, тоніко-клонічні, атонічні). Вторинно-генералізовані припадки. Епілептичний статус. Поняття «психічного еквіваленту». Психози (гострі та хронічні), зміни особистості внаслідок епілепсії. Питання етіопатогенезу, діагностики, клініки, лікування. Опанування психодіагностики змін особистості внаслідок епілепсії, демонстрація тематичних відео, клінічний розбір тематичних хворих в профільному відділенні (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 8. Психічні розлади, що починаються в дитячому віці. Психопатії та патохарактерологічний розвиток особистості. Порушення психологічного розвитку. Ранній дитячий аутизм. Дитяча шизофренія.

Пр15 "Розумова відсталість." (денна)

Визначення поняття олігофренія. Розповсюдженість. Етіологія та патогенетичні механізми формування розумової відсталості. Класифікація олігофренії. Ступені та клінічні форми олігофренії: легка розумова відсталість (дебільність), помірна та важка розумова відсталість (імбецильність), глибока розумова відсталість (ідіотія). Сомато-неврологічні симптоми. Диференційна діагностика із дефектними станами іншої етіології. Динаміка олігофреній. Принципи лікування, медико-педагогічна корекція. Соціально-трудова реабілітація. Профілактичні заходи. Експертиза розумової відсталості. Межова розумова відсталість та психофізичний інфантілізм. Принципи корекції, реабілітації та експертизи. Трудова, судово-психіатрична експертиза осіб з розумовою відсталістю. Віртуальна симуляція (демонстрація тематичних відео та/або тематичних хворих в психіатричному відділенні лікувального закладу, розв'язання клінічних задач).

Пр16 "Психопатії та патохарактерологічний розвиток особистості." (денна)

Класифікація психопатій. Розлади особистості у дорослому віці (F60): параноїдний розлад особистості; шизоїдний розлад особистості; дисоціальний розлад особистості; емоційно – нестійкий розлад особистості; істеричний розлад особистості; тривожний розлад особистості; узалежнений розлад особистості; змішані та інші розлади особистості. Питання етіопатогенезу, діагностики, клініки, лікування, диференційної діагностики. Віртуальна симуляція (демонстрація тематичних відео та/або тематичних хворих в профільному відділенні лікувального закладу, розв'язання клінічних задач).

Пр17 "Психічні розлади, що починаються в дитячому віці. Ранній дитячий аутизм. Дитяча шизофренія." (денна)

Визначення поняття “синдром дефіциту уваги з гіперактивністю”. Поширення. Етіологічні фактори та патогенетичні механізми виникнення гіперкінетичних розладів. Клінічні прояви. Розлади соціальної поведінки у взаємозв'язку із соціо-культуральними факторами. Діагностика та диференційна діагностика. Динаміка. Прогноз. Питання дитячої та підліткової злочинності. Лікування гіперкінетичних та поведінкових розладів. Медико-педагогічна корекція. Соціальна реабілітація. Питання профілактики та експертизи. Особливості дитячої шизофренії. РДА (ранній дитячий аутизм): клініка, діагностика, лікування. Робота у симуляційному класі (опанування методами логопедичної корекції, нейропсихологічної реабілітації, сенсорної стимуляції, арт-, музикотерапії). Клінічний розбір тематичних хворих в профільному відділенні (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 9. Захист історії хвороби. Виконання тестових завдань.

Пр18 "Захист історії хвороби." (денна)

Навчальна історія хвороби, що базується на клінічній курації хворих з оформленням даних обстеження та додаткових методів дослідження, з метою встановлення та обґрунтування діагнозу і призначення схеми лікування.

Пр19 "Виконання тестових завдань." (денна)

Комп'ютерне тестування.

Тема 10. Виконання практичних навичок та маніпуляцій. Диференційований залік.
Пр20 "Виконання практичних навичок і маніпуляцій. Диференційований залік." (денна) Виконання практичних навичок та маніпуляцій. Диференційований залік.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Кейс-орієнтоване навчання
МН3	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН4	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН5	Практикоорієнтоване навчання
МН6	Самостійне навчання
МН7	Електронне навчання

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчої і наукової діяльності та спрямовані на підготовку практикоорієнтованих спеціалістів.

Набуття студентами soft skills здійснюється протягом усього періоду вивчення дисципліни. Здатність до аналітичного та критичного мислення, роботі в команді, наполегливість формується під час командно-, практико- та кейс-орієнтованого навчання, знання та розуміння предметної області здобувається протягом лекцій, самонавчання. Електронне навчання стимулює здатність до використання інформаційних технологій. навчання на основі досліджень спонукає до розвитку визначеності та наполегливості щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Електронне навчання у системах (перелік конкретизується викладачем, наприклад, Google Classroom, Zoom та у форматі Youtube-каналу)
НД2	Написання історії хвороби
НД3	Підготовка до практичних занять
НД4	Оцінка та інтерпретація даних функціонального (ЕЕГ, РВГ, зорові викликані потенціали, тощо) нейровізуалізаційного та патопсихологічного дослідження
НД5	Аналіз та обговорення кейсів (навчальних/практичних/науково-дослідних)
НД6	Практична робота з пацієнтом в профільних відділеннях
НД7	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД8	Індивідуальний дослідницький проєкт (студентська наукова робота, стаття, тези тощо)

НД9	Виконання групового практичного завдання
НД10	Інтерактивні лекції
НД11	Відпрацювання практичних навичок в симуляційному центрі

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$164 \leq RD < 169$
В загальному правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$140 \leq RD < 163$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$127 \leq RD < 139$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 126$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$70 \leq RD < 119$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 69$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Взаємооцінювання (peer assessment)	Партнерська взаємодія, спрямована на покращення результатів навчальної діяльності за рахунок порівняння власного поточного рівня успішності із попередніми показниками. Забезпечує можливість аналізу власної освітньої діяльності	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування спільно зі здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання

МФО2 Консультування викладача під час написання історії хвороби	Написання історії хвороби передбачає демонстрацію вміння працювати з хворим, закріплення практичних навичок фізикального обстеження пацієнта, оцінювання та аналізу медичної документації, встановлення клінічного діагнозу з елементами диференційної діагностики, призначення лікування. Передбачений захист історії хвороби, коли студент має надати відповіді на питання щодо хворого, курацію якого він проводив, сучасних методів діагностики та лікування.	Написання протягом циклу, захист - відповідно до календарно-тематичного плану	Консультування викладача під час написання історії хвороби з усними коментарями. Здобувач отримує оцінку за написання історії хвороби (5 балів максимум) та захист (5 балів максимум)
МФО3 Підсумкове тестування	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання по завершенню дисципліни.	На передостанньому занятті з дисципліни.	Максимальна кількість балів за тестування - 10 балів за умови отримання 100% правильних відповідей. Мінімальний бал успішного складання тестів - 6 балів (60% правильних відповідей)
МФО4 Консультування викладача під час підготування індивідуального дослідницького проєкту (виступ на конференції, конкурсі наукових робіт)	Важливим фактором формування професійних якостей майбутніх спеціалістів є науково-дослідна робота студентів. Залучення останніх до дослідницької діяльності сприяє формуванню їхнього наукового світогляду, працелюбства, працездатності, ініціативності тощо.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Усні коментарі викладача. Студенту надаються додаткові заохочувальні бали (від 5 до 10), залежно від виду дослідницького проєкту

МФО5 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Консультування студентів в роботі з і стандартизованим пацієнтом, пряме та непряме спостереження за роботою здобувачів "біля ліжка" хворого із подальшим визначенням рівня практичної підготовки
МФО6 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначати оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів
МФО7 Розв'язування клінічних кейсів	Кейс-метод дозволяє розкрити та сформулювати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності студентів-медиків, формує клінічне мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність, навички роботи з достатньо великим об'ємом інформації.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка здібності студента до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці

МФО8 Тести (автоматизовані тести) для контролю навчальних досягнень здобувачів	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.	Протягом всього періоду вивчення дисципліни	студент має надати 60% правильних відповідей, що є допуском до практичної частини заняття
МФО9 Завдання оцінювання рівня теоретичної підготовки	Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань
МФО10 Перевірка виконання практичних навичок	Відпрацювання практичних навичок на різноманітних манекенах і симуляторах.	Протягом усього періоду навчання. На останньому занятті студент має успішно виконати практичні навички	Успішне виконання практичних навичок з дисципліни є допуском до складання іспиту. Максимальна кількість балів - 20, мінімальна -12
МФО11 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Консультування студентів в роботі з і стандартизованим пацієнтом, пряме та непряме спостереження спостереження за роботою здобувачів "біля ліжка" хворого із подальшим визначенням рівня практичної підготовки

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	Включає в себе усне опитування, інтерпретацію лабораторних та інструментальних методів обстеження, об'єктивне структуроване клінічне обстеження пацієнта, вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів, поточне тестування. Студенти, які залучені до дослідницької діяльності, мають можливість презентувати результати власних досліджень на конференціях, конкурсах студентських наукових робіт тощо (заохочувальна діяльність, додаткові бали).	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття
МСО2 Оцінювання написання та захисту історії хвороби	Написання історії хвороби передбачає демонстрацію вміння працювати з хворим, закріплення практичних навичок фізикального обстеження пацієнта, оцінювання та аналізу медичної документації, встановлення клінічного діагнозу, призначення лікування. Передбачений захист історії хвороби, коли студент має надати відповіді на питання щодо хворого, курацію якого він проводив, причин та провокуючих факторів захворювання, сучасних методів діагностики та лікування.	Відповідно до календарно-тематичного плану	Студент може отримати максимально 10 балів. 5 балів нараховується за написання, 5 балів за захист. Мінімальна кількість балів для успішного захисту - 6 балів

МСО3 Підсумкове тестування	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання протягом циклу та визначити рівень знань по завершенню дисципліни.	Підсумкове комп'ютерне тестування по завершенню курсу (10 балів)	Є допуском до складання дифзаліку
МСО4 Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій	Комплексне відпрацювання практичної складової програм навчальних дисциплін у безпечному для здобувачів освіти симуляційному середовищі. Надає можливість опанувати навички з різноманітних невідкладних станів.	На останньому занятті з дисципліну студент має успішно скласти перелік практичних навичок	Є обов'язковим для допуску до іспиту. Максимальна кількість балів 20, мінімальна 12
МСО5 Складання практично-орієнтованого диференційованого заліку	Складання практично-орієнтованого диференційованого заліку. До складання заліку допускаються здобувачі, які успішно засвоїли матеріал з дисципліни, склали практичні навички та підсумкове комп'ютерне тестування, захистили історію хвороби.	Відповідно до розкладу	Здобувач може отримати 80 балів за дифзалік. Мінімальна кількість балів, яку має отримати студент -48 балів

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		200 балів	
МСО1. Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки		80	
		80	Ні
МСО2. Оцінювання написання та захисту історії хвороби		10	
		10	Ні
МСО3. Підсумкове тестування		10	

		10	Ні
МСО4. Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій		20	
		20	Ні
МСО5. Складання практично-орієнтованого диференційованого заліку		80	
		80	Ні

Оцінювання знань проводиться шляхом усного опитування, оцінювання письмових робіт студентів, тестування рівня знань, оцінювання практичних навичок та вмінь. Під час практичних занять проводиться клінічний розбір тематичних хворих та/або віртуальна симуляція в разі карантинних обмежень шляхом демонстрації тематичних відео, з наступним написанням студентської історії хвороби та її захистом, додатково оцінюється опанування практичними навичками та вміннями. У випадку карантинних обмежень навчання, захист історії хвороби та контрольні заходи оцінювання проводиться в он-лайн форматі на платформі Google Meet, Zoom, MIXСумДУ. При засвоєнні матеріалів модулю студенту за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального року обраховується середнє арифметичне успішності студента. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом навчального року, – 80. Кількість балів студента вираховується за формулою 80 помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. За написання історії хвороби присвоюються такі бали: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Захист історії хвороби: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Загалом за історію хвороби студент максимально може отримати 10 бали, за тестування - 10, мінімально необхідний бал 6. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента - 120. Студент допускається до модульного контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів: 66,0 балів під час практичних занять та 6,0 бали за написання історії хвороби. Обов'язковою умовою допуску до іспиту є успішне виконання переліку практичних навичок на останньому занятті з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент - 20 балів, мінімальна - 12 балів. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента - 120. Студент допускається до диференційованого заліку за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів: 48 балів під час практичних занять, 6 бали за історію хвороби, 6 балів за тестування та 12 балів за виконання практичних навичок і маніпуляцій. Оцінка за підсумковий контроль виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання з подальшим переводом в бали, при цьому оцінці «5» відповідає 80 балів, «4» - 64 бали, «3» - 48 балів, «2» - 0 балів. Залік зараховується студенту, якщо він набрав не менше 48 з 80 балів.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди, атлас для експериментально-психологічного дослідження людини, психометричні шкали.

ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	Медичні споруди/приміщення та обладнання (КНП СОР "Сумський обласний клінічний центр соціально-небезпечних захворювань")
ЗН5	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки, ноутбуки, тощо)
ЗН6	Програмне забезпечення (он-лайн лекції, практичні кейси, демонстрація віртуальних пацієнтів, тестування на платформі змішаного навчання MIX, проведення практичних занять через електронні системи Google Meet, Zoom)
ЗН7	Технічні засоби (кінофільми, радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи). Система комп'ютерної електроенцефалографії Axon st, електроенцефалографічний програмно-апаратний комплекс «Нейроком» з дослідженням довголатентних слухових зорових та когнітивних викликаних потенціалів, реограф (РЭГ, РВГ) 4-х каналний комп'ютерний с кардіоканалом «Regina 2000», реографический комплекс РЕОКОМ Професионал. Реограф, електрокардіограф HEART SCREEN 112 CLINIC та ін.)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Психіатрія та наркологія в загальній медичній практиці: навчальний посібник / Г.М. Кожина, Н.О. Марута, Л.М. Юр'єва та ін. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019, 344с.
2	Мішиєв В.Д. Психіатрія. Еталони практичних навичок: електронний навчальний посібник / Мішиєв В.Д., Омелянович В.Ю., Гриневич Є.Г. - Київ: НМАПО імені П.Л. Шупика, 2018.
3	Психіатрія і наркологія: Підручник для мед. ВНЗ I—III р.а. — 2-ге вид., випр. Затверджено МОЗ / Погорєлов І.І., Манаєнкова О.Д. — К., 2018. — 320 с.
4	Psychiatry and Narcology (textbook) — H.M. Kozhyna, T.S. Mishchenko, N.O. Maruta et al.,— Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2021. — 352 p.
5	Суїцидологія : конспект лекцій / укладач І. Г. Мудренко. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 76 с.
Допоміжна література	
1	Клінічна суїцидологія" / За заг. ред. Л. М. Юр'євої, Н. О. Марути, І. В. Лінського; І. Г. Мудренко. Харків, 2020. 302 с.
2	Mudrenko I.H., Lychko V., Sotnikov D. SPEECH DISORDERS IN PATIENTS WITH SUICIDAL BEHAVIOUR ACCOMPANIED BY DIFFERENT TYPES OF DEMENTIA. Eastern Ukrainian Medical Journal. 2022. 10. С. . DOI: 10.21272/eumj.2022;10(3):233-240. (Scopus)
3	Марута Н.О., Мудренко І.Г., Каленська Г.Ю., Денисенко М.М. Суїцидальна поведінка у хворих із деменціями. Український вісник психоневрології. 2020. Том 28, випуск 4 (105). DOI: https://doi.org/10.36927/2079-0325-V28-is4-2020

4	Личко В.С., Мудренко І.Г. Клінічна оцінка ефективності кріоконсервованої сироватки кордової крові людини для профілактики когнітивних розладів після ішемічного інсульту. Медична психологія. 2021. 15.
5	Mudrenko I., Mudrenko V., Kolenko O., Kotkova A., Kiptenko L. Gender and age-related features of anxiety and depressive symptoms in patients in the acute phase of COvID-19. Polski Merkuriusz Lekarski. 2024. 52 (2). С. 189-196. DOI: 10.36740/Merkur202402107. (Scopus)
6	6. Mudrenko I.G., Kolenko O.I., Kiptenko L.I., Lychko V.S., Sotnikov D.D., Yurchenko O.P. THE PROGRAM OF THE COMPLEX Differentiated medical and psychological rehabilitation of the patient with suicidal behavior in dementia. Georgian Medical News. 2023. 335. С. 84-89.
7	2. Sotnikov D., Potapov O., Mudrenko I. Impfct of long-term stress on the clinical course of migraine. Cephalalgia. 2022. 42, I (S). С. 12. DOI: DOI: 10.1177/03331024221117728.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/23059/1/КРОК%20%20обгрунт.%20укр.%202015-2018..pdf
2	http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/23494/1/рабочая%20тетрадь%20ПС2_укр_2019%20-1.pdf
3	http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/23056/1/ПСИХИАТРИЯ%201%20ТЕТРАДЬ%20РУС%20для.pdf
4	http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/23021/1/История%20болезни%20-%20укр.pdf